

ارزیابی سطح توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کرمانشاه از لحاظ زیرساخت‌های گردشگری با استفاده از تکنیک VIKOR

فضل اله اسمعیلی^{۱*}، مهدی خداداد^۲، ابراهیم معمری^۳، مهناز اکبری^۴

۱- استادیار گروه جغرافیای دانشگاه پیام نور تهران. *esmaeili@pnu.ac.ir*

۲- کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه گلستان، گرگان

۳- کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه گلستان، گرگان

۴- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و مدرس دانشگاه آزاد واحد دماوند.

چکیده

برنامه‌ریزی و توسعه هدفمند زیرساخت‌های گردشگری می‌تواند باعث افزایش جذب گردشگران شده و منافع مستقیم و غیرمستقیم اقتصادی اجتماعی فرهنگی محیطی و سیاسی را در فرآیند توسعه اقتصادی ایجاد نماید. در همین راستا، پژوهش حاضر با ماهیت توسعه‌ای-کاربردی، و روش تحقیق ترکیبی (توصیفی، اسنادی و تحلیلی)، به ارزیابی سطح توسعه یافتگی شهرستان‌های استان کرمانشاه از لحاظ زیرساخت‌های گردشگری (مناطق نمونه گردشگری، شرکت‌های تعاونی حمل و نقل، تعداد سینما، سالن‌نمایش، تعداد نمایشگاه، تعداد اماکن متبرکه اسلامی، تعداد جایگاه سوخت، تعداد اقامتگاه‌های عمومی، تعداد مسافر جابجا شده، دفاتر خدمات مسافرتی، کارگاه‌های صرف غذا و نوشیدنی) با استفاده از تکنیک راه‌حل توافقی و بهینه‌سازی چندمعیاره (VIKOR) پرداخته است. نتایج نشان داده است استان کرمانشاه گرچه دارای جاذبه‌های گردشگری فراوان و متنوعی می‌باشد. اما به علت فراهم نبودن امکانات و تسهیلات لازم و عدم توازن و تعادل در توزیع زیرساخت گردشگری تفاوت فاحشی به لحاظ زیرساخت گردشگری در استان وجود دارد. به طوری که شهرستان کرمانشاه به عنوان مرکز استان بیشترین زیرساخت‌های گردشگری را در خود جای داده و ثلاث‌باباجانی، برخوردارترین و محروم‌ترین شهرستان‌ها از لحاظ زیرساخت‌های گردشگری شهری در استان کرمانشاه هستند.

واژگان کلیدی: توسعه یافتگی، زیر ساخت‌های گردشگری، تکنیک (VIKOR)، استان کرمانشاه.

۱- مقدمه و طرح مسأله

برای توسعه موفق گردشگری، وجود زیرساخت‌های مناسب ضروری است، و به‌ویژه برای کشورها و مناطق کمتر توسعه یافته که اغلب زیرساخت‌های محدودی دارند، وجود و گسترش آن عاملی حیاتی به‌شمار می‌رود (Inskoop, 1991: 119). تعیین قطب‌ها و مراکز برتر و رتبه‌بندی آنها در توسعه گردشگری به‌منظور خدمات‌رسانی بهتر، عدالت اجتماعی و اقتصادی در سطح نواحی ضروری است (شماعی و موسی‌وند، ۱۳۹۰: ۲۶). برنامه‌ریزی برای شناسایی ویژگی‌های مقصد گردشگری باعث تنوع منطقه و رشد گردشگری و عامل محرک‌های حیاتی اقتصادی در هر منطقه می‌شود (Liu et al, 2012: 413). در برنامه‌ریزی